img1 Teisminio proceso Nr. 2-68-3-38694-2019-1

(S)

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS **NUTARTIS**

2022 m. liepos 14 d.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Alės Bukavinienės (kolegijos pirmininkė), Artūro Driuko ir Jūratės Varanauskaitės,

susipažinusi su 2022 m. liepos 5 d. paduotu atsakovės Daugiabučio gyvenamojo namo savininkų bendrijos "Užupio krantinės kasaciniu skundu dėl Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. balandžio 5 d. nutarties peržiūrėjimo,

nustatė:

Atsakovė Daugiabučio gyvenamojo namo savininkų bendrija "Užupio krantinės" padavė kasacinį skundą dėl Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. balandžio 5 d. nutarties peržiūrėjimo kasacine tvarka civilinėje byloje pagal ieškovės UAB "ADMI" ieškinį atsakovei Daugiabučio gyvenamojo namo savininkų bendrijai "Užupio krantinės" dėl skolos priteisimo.

Atsakovė kasaciniu skundu prašo Vilniaus apygardos teismo 2022 m. balandžio 5 d. nutartį ir Vilniaus miesto apylinkės teismo 2021 m. lapkričio 15 d. sprendimo dalį, kuria ieškovė ieškinys patenkintas iš dalies, panaikinti ir priimti naują sprendimą – ieškovės ieškinį atmesti pilna apimtimi.

Kasacinis skundas grindžiamas pagrindais, remiantis CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punktu – materialiosios ir proceso teisės normų pažeidimas, turintis esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, jeigu šis pažeidimas galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui, taip pat remiantis <u>CPK 346 straipsnio</u> 2 dalies 2 punktu – skundžiamuose teismų sprendime ir nutartyje nukrypimas nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikos.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtinais atvejais, kai yra bent vienas iš <u>CPK</u> 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (<u>CPK</u> 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyto kasacijos pagrindo buvimą būtina pagristi išsamiais teisiniais argumentais (<u>CPK</u> 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, <u>CPK</u> 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, kad kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet ypatingais teisės klausimais, siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Taigi kasacinis skundas gali būti priimtas tik tuo atveju, jeigu jame nurodytas bent vienas kasacijos pagrindas, numatytas <u>CPK</u> 346 straipsnije, bei nurodyti išsamūs teisiniai argumentai, patvirtinantys nurodyto kasacijos pagrindo buvimą (<u>CPK</u> 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas).

Kai kasacinis skundas paduodamas <u>CPK</u> 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą

materialinės ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagristi, kad teisės pažeidimas yra toks svarbus, kad turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat, kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas <u>CPK 346 straipsnio</u> 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą bylose, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskustuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Atsakovė kasaciniame skunde nurodo, kad bylą nagrinėję teismai nepagrįstai taikė ginčo vartojimo sutartyje esančią sąlygą, pagal kurią vartotojai turi teisę tik 5 procentais mažinti mokėtiną sumą už suteiktas paslaugas, kai nustatomas netinkamas paslaugų teikimo faktas. Tokiu būdu teismai netinkamai taikė ir pažeidė Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.2284 straipsnio 2 dalies 2 punkto nuostata, numatančia, kad nesąžininga yra sutarties sąlyga, kuria netinkamai panaikinamos arba apribojamos vartotojo teisės verslininko ar kitos šalies atžvilgiu tuo atveju, kai verslininkas visiškai ar iš dalies neįvykdo ar netinkamai įvykdo bet kokius sutartyje numatytus įsipareigojimus bei nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2020 m. gruodžio 17 d. nutartyje civilinėje byloje Nr. e3K-3-350-969/2020 suformuotos praktikos, kad aptartoje įstatymo nuostatoje yra įtvirtinta vartojimo sutarties sąlygos nesąžiningumo prezumpcija. Atsakovės vertinimu, akivaizdu, kad dėl sutarties nuostatos, ribojančios ieškovės atsakomybę vienašališkos 5 proc. dydžio išskaitos dydžiu, kai ieškovė netinkamai suteikia paslaugas, atsiranda ryškus neatitikimas tarp iš sutarties kylančių šalių teisių ir pareigų vartotojų nenaudai. Atitinkamai, tokia sutarties nuostata byloje neturėjo būti taikoma dėl jos nesąžiningumo ir neteisėtumo (CK 6.2284 straipsnio 2 dalies 2 punktas, 9 dalis).

Kasaciniame skunde taip pat pažymima, kad teismai nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikos, suformuotos 2014 m. balandžio 24 d. nutartyje civilinėje byloje Nr. 3K-3-247/2014, taip pat 2018 m. vasario 7 d. nutartyje civilinėje byloje Nr. e3K-3-5-915/2018, pagal kurią vartotojas turi teisę įsigyti nepriekaištingos kokybės daiktą, todėl net ir neesminiai daikto trūkumai gali būti pagrindas vartotojui nutraukti sutartį ir pareikalauti grąžinti sumokėtą kainą (<u>CK 6.363 straipsnio</u> 8 dalis).

Atsakovės vertinimu, bylą nagrinėję teismai priteisė ieškovės reikalautas įstatymines palūkanas už laikotarpį, už kurį ieškovė praleido

ieškinio senaties terminą reikalauti sutartyje numatytų delspinigių (netesybų). Tokiu būdu teismai nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikos, pagal kurią sprendžiant palūkanų ir netesybų santykį jų išieškojimo atveju, vadovaujamasi bendrąja nuostata, jog neteisinga reikalauti priteisti ir palūkanas, ir netesybas. Kasacinio teismo praktikoje suformuota taisyklė, kad kai palūkanos atlieka ne atlyginimo (mokėjimo, pelno) funkciją, o nuostolių kompensavimo, ir tampa skolininko atsakomybės forma, iš skolininko negalima papildomai priteisti netesybų. Nuostoliai, kuriuos jau kompensuoja palūkanos, apima netesybas, t. y. netesybos įskaitomos į nuostolius, šiuo atveju – į kompensuojamųjų palūkanų dydį (CK 6.73 straipsnio 1 dalis, 6.258 straipsnio 2 dalis). Taigi, jeigu prievolės įvykdymo termino praleidimo atveju šalys susitaria ir dėl netesybų, ir dėl kompensuojamųjų palūkanų, priteisiant pagal tokius reikalavimus, mažesnioji suma įskaitoma į didesniąją. Kai kreditorius iš skolininko reikalauja ir kompensuojamųjų palūkanų, ir netesybų, ir kitų nuostolių, palūkanos ir netesybos, priklausomai nuo to, kuri suma didesnė, įskaitomos viena į kitą, o likusių nuostolių dydį turi įrodyti kreditorius.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamų teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliama tokių teisės klausimų, kurie atitiktų <u>CPK 346 straipsnio</u> 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiami jame nurodomi kasacinio skundo pagrindai dėl nurodytų teisės normų pažeidimo ir nukrypimo nuo kasacinio teismo praktikos. Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu CPK 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Atsisakius priimti kasacinį skundą, žyminį mokestį sumokėjusiam asmeniui grąžintinas sumokėtas žyminis mokestis (CPK 350 straipsnio 4 dalis).

Atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui. Grąžinti G. G. (asmens kodas (duomenys neskelbtini)) 156 Eur (vieno šimto penkiasdešimt šešių eurų) žyminį mokestį, sumokėtą 2022 m. liepos 5 d. Swedbank mokėjimo nurodymu Nr. 60. Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Alė Bukavinienė

Artūras Driukas

Jūratė Varanauskaitė